

N:o 10.

Af herr **C. J. Hammarström**, om *skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om utredning och förslag i fråga om portosatsen för inrikes bref.*

Undertecknad tager mig härmed friheten förnya den framställning, som jag vid förlidet års riksdag aflät i motion n:o 5, hvori föreslogs en förändring af bestämmelsen i poststadgan rörande högsta medgifna vigten för vanliga inrikes bref, som befordras för enkelt porto. Bevillningsutskottet afstyrkte motionen efter en kort motivering, hvilket afstyrkande förslag godkändes af Första Kammaren, men Andra Kammaren biföll motionen utan votering efter en mindre omredigering af dess kläm. Denna kraftiga opinionsyttring för det förslag, som motionen innehöll, har föranledt mig att redan nu återkomma med densamma, och jag hyser det hoppet, att Riksdagen nu skall befinnas villig att genomföra denna — som mig synes så beaktansvärda och nyttiga — reform. Motionen var mycket kort och hade följande lydelse:

»Enligt nu gällande poststadga utgör afgiften för vanligt bref, som afsändes till annan ort inom riket 10 öre, då dess vikt icke öfverstiger 15 gram, derefter vidtager dubbelt porto, 20 öre, för hvilken afgift ett bref af ända till 125 grams vikt postbehandlas. Dessa bestämmelser om den lägsta och derpå följande högre vigtsats å bref för enkelt och dubbelt porto synas sakna det nödiga inbördes sammanhanget med hvarandra, ty det är klart, att om postverket kan med fördel till adressaten framföra ett bref om 125 grams vikt för 20 öre, så bör det kunna med fördel expediera ett bref för 10 öre, äfven om det skulle väga något mera än 15 gram.

Vid 1898 års riksdag väckte en ledamot af Andra Kammaren —

hvilken nu icke tillhör Riksdagen — motion om åtgärders vidtagande till ändring i bestämmelsen om afgiften för rekommenderade bref, och i sammanhang dermed föreslog samma motionär en höjning af vigten å vanliga bref, som befordras för 10 öre, från nu gällande 15 gram till högst 25 gram. Detta förslag att höja vigten å vanliga bref lyckades icke tillvinna sig hvarken bevillningsutskottets tillstyrkan eller Riksdagens bifall. Ehuru någon längre tid sedan dess icke förflutit, vågar undertecknad dock redan nu påkalla Riksdagens uppmärksamhet för denna sak, emedan jag anser, att en ändring härutinnan är af ett verkligt behof påkallad. Jag anser, i likhet med den omnämnda motionären, att den högsta vigt å vanligt bref, som befordras för ett porto af 10 öre, borde bestämmas till 25 gram. Men då detta förslag icke på något håll tillvann sig sympati, vill jag nöja mig med att föreslå, det vigten å vanligt bref, som befordras för ett porto af 10 öre, måtte bestämmas till 20 gram, hvilket ock föreslogs i en reservation af fyra ledamöter inom bevillningsutskottet, som behandlade ofvannämnda motion. Mot detta förslag kommer väl den invändningen att göras, att postverket derigenom skulle gå miste om en inkomst. För min del anser jag det icke troligt, att, om den ofvannämnda förändringen kommer till stånd, den skall få så stor inverkan på postverkets inkomster, men om postverket derigenom skulle gå miste om ett eller annat tusen kronors inkomst, så vore detta af ganska ringa betydelse mot den stora fördel, som genom förändringen bereddes den stora allmänheten. Jag anser, att postverket, såsom ett stats monopol, väl icke kommit till stånd för att hufvudsakligast vara en inkomstkälla för statsverket, utan dess förnämsta syftemål är väl att gagna rikets innevånare, d. v. s. den stora allmänheten. Äfven om den nu gällande vigtsatsen vid tiden för dess stadgande var den mest lämpliga, så följer ej deraf, att den under alla kommande tider är den lämpligaste, ty, säga hvad man vill, så är en så ringa vigt som 15 gram för ett bref, som åsattes 10 öres porto, för närvarande alldeles för låg i förhållande till de anspråk, som numera gjort sig gällande i fråga om postpapperets tjocklek; och tecken tyda på, att man i andra länder börjat känna behof af förändringar i här angifvet syfte. Så ha, enligt af hvad som synts i tidningspressen, i det tyska riket nyligen vidtagits åtgärder till förändring i härmed föreslaget syfte». — — — — —

Då jag förlidet år skref ofvannämnda motion hade jag icke tillgång till nödig statistik rörande hit hörande förhållanden i andra länder, men då frågan förelåg till behandling i Andra Kammaren, lemnade herr E. Ham-

marlund i Stockholm, i ett högst intressant anförande värdefulla upplysningar, hvarur jag härmed citerar några rader om portosatsen i andra länder. »Det enkla postportot för vanliga bref är hos oss ganska högt. Det är som bekant 10 öre. I Schweiz utgår enkelt porto för ett vanligt bref med ett belopp som motsvarar 7,2 öre, i Förenta staterna med likaledes 7,2 öre, i England 7,5 öre, i vårt grannland Danmark 8 öre, i Tyskland med 8,9 öre och i Österrike-Ungern 8,9 öre. Sålunda utgår i alla dessa länder det enkla portot för ett vanligt bref med lägre belopp än i Sverige. Men trots detta är i alla nu nämnda länder vigten å ett bref, som befordras för enkelt porto, högre än i vårt land. I Schweiz får man för dessa 7,2 öre skicka bref af ända till 250 grams vikt, i Danmark för 8 öre likaledes skicka 250 gram, i Förenta staterna för 7,2 öre 28,3 gram, i England för 7,5 öre 28,3 gram, i Österrike-Ungern för 8,9 öre 20 gram, och detsamma är förhållandet i Tyskland. Jag frågar då, om det icke kan vara skäl att tänka på en sådan reform äfven i vårt land».

I stället för vidare citeringar beder jag att få hänvisa till Andra Kammarens protokoll 1900, första bandet, n:o 13, sidan 18 och följande. Då frågan genom Andra Kammarens beslut förlidit år onekligen närmat sig sin lösning, skall jag icke uppehålla mig vid någon vidare motivering utan vördsamt hemställa, att Riksdagen nu måtte besluta i likhet med hvad Andra Kammaren beslöt förlidit år. Jag anhåller alltså,

att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes låta utreda, huruvida en höjning i maximivigten för vanliga inrikes bref, som befordras för enkelt porto, må kunna ske, samt till Riksdagen inkomma med det förslag, hvartill denna utredning kan gifva anledning.

Om remiss till bevillningsutskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 19 januari 1901.

C. J. Hammarström.